

Bondarenko N.M.
Semenova O.V.
 Oles Honchar Dnipro National University

INTERNAL CONTROL OF SALARY SETTLEMENTS

Summary

The article describes fundamental elements of salary settlements' internal control organization. Typical violations and mistakes emerging in the area of salary settlements are analysed. Recommendations for the perfection of the internal control of salary settlements at domestic enterprises are substantiated.

Key words: control, internal control, organization of control, salary, settlements.

УДК 657.37:336.73

Гончаренко О. О.
Лук'янець О. В.
 ДВНЗ «Університет банківської справи»

ОПТИМІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ НЕБАНКІВСЬКИХ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ: АДАПТАЦІЯ МСФЗ

У статті досліджено умови застосування міжнародного стандарту для малих і середніх підприємств небанківськими фінансовими установами. Проведено зіставлення обсягів інформації, що підлягає розкриттю згідно з вимогами повного МСФЗ та МСФЗ для МСП. Обґрунтовано недоцільність використання МСФЗ для МСП небанківськими фінансовими установами у зв'язку з відсутністю для них спрощення підготовки фінансової звітності.

Ключові слова: фінансова звітність, небанківські фінансові установи, міжнародні стандарти фінансової звітності, малі і середні підприємства.

Постановка проблеми. Прагнення України стати повноцінним членом Європейського Союзу передбачало проведення підготовчих процесів в різних сферах, які перш за все були спрямовані на створення політико-правових та організаційних засад адаптації законодавства [1]. Розвиток міжнародного співробітництва, залучення іноземних інвестицій в економіку України, вихід вітчизняних підприємств на міжнародні ринки капіталу визначили пріоритетність реформування системи бухгалтерського обліку згідно з міжнародними стандартами для забезпечення відкритості та прозорості. В рамках реалізації Стратегії застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні [2] на законодавчому рівні було визначено порядок та обов'язковість застосування МСФЗ окремими суб'єктами господарювання [3]. Піонерами цього процесу в 2012 році стали публічні акціонерні товариства, банки, страховики, а протягом наступних трьох років і всі інші фінансові установи почали формувати фінансову звітність відповідно до міжнародних стандартів (табл. 1) [4].

Сьогодні банки в Україні створюються тільки у формі публічних акціонерних товариств. Перед-

бачена законодавством можливість існування кооперативних банків [5] є тільки гіпотетичною, що пов'язано з відсутністю нормативно-правового забезпечення регулювання їх створення та діяльності. Тобто можна констатувати, що тільки небанківські фінансові установи не мають обов'язку (інколи взагалі не мають права) обирати організаційно-правову форму господарювання – публічне акціонерне товариство (рис. 1).

Законодавча вимога щодо оприлюднення фінансової звітності для публічних акціонерних товариств та фінансових установ шляхом розміщення її на власній веб-сторінці [7] дала можливість оцінити обсяги та зміст представленої звітної інформації. Вибіркове дослідження засвідчило використання зазначеними установами повного комплексу фінансової звітності.

Доречно зазначити, що Міжнародними стандартами фінансової звітності публічні акціонерні товариства як підприємства, чії інструменти капіталу перебувають в обігу на публічному ринку, ідентифікуються як суб'єкти господарювання, підзвітні громадськості [6]. Така «підзвітність» підприємств передбачає обов'язковість

Таблиця 1

Ретроспектива запровадження міжнародних стандартів фінансової звітності суб'єктами господарювання

Дата початку застосування	Суб'єкт господарювання
1 січня 2012 року	Публічні акціонерні товариства, банки, страховики.
1 січня 2013 року	Підприємства, що провадять господарську діяльність з надання фінансових послуг, крім страхування та пенсійного забезпечення, а також недержавного пенсійного забезпечення.
1 січня 2014 року	Підприємства, що провадять допоміжну діяльність у сферах фінансових послуг і страхування (фондові біржі, діяльність пунктів з обміну валют, діяльність страхових агентів і брокерів, управління фондами).
1 січня 2015 року	Кредитні спілки та підприємства з управління активами (інвестиційні фонди, трасти).

Джерело: побудовано авторами на основі [4]

формування ними повного комплексу фінансової звітності. Оскільки національним законодавством чітко не встановлено вимоги до комплектності фінансової звітності, складеної за міжнародними стандартами окремими суб'єктами госпо-

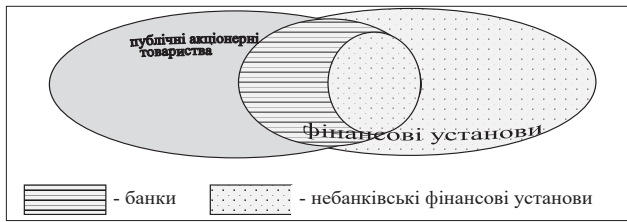

Рис. 1. Структура фінансових установ за належністю до публічних акціонерних товариств
Джерело: розроблено авторами

Таблиця 2

Критерії підзвітності громадськості небанківських фінансових установ

Небанківські фінансові установи	Підзвітність громадськості	Ознака підзвітності громадськості	
		Боргові інструменти підприємства чи інструменти капіталу перебувають в обігу на публічному ринку	На відповідальному зберіганні у підприємства знаходяться активи великої групи сторонніх осіб
Страховики	+	+	-
Недержавні пенсійні фонди	+	-	+
Ломбард	-	-	-
Інші кредитні установи ¹	-	-	-
Кредитні установи – юридичні особи публічного права	+	+	-
Кредитні спілки	+	-	+
Фінансові компанії	+	+	-
Інші фінансові установи – інфраструктурні посередники	+	+	+

¹ Інша кредитна установа – кредитна установа, власний капітал якої, за винятком субординованого капіталу, становить не менше трьох млн грн. [18]

Джерело: складено авторами

Таблиця 3

Поділ підприємств за розміром

Категорії підприємств	Критерії		
	Середньорічна кількість працівників, осіб	Річний дохід від будь-якої діяльності, млн євро	Річний дохід від будь-якої діяльності, млн грн ²
Великі підприємства ¹	> 250	> 50	> 1409,6
Середні підприємства	≤ 250	≤ 50	≤ 1409,6
Малі підприємства	≤ 50	≤ 10	≤ 281,9
Мікропідприємства	≤ 10	≤ 2	≤ 56,4

¹ Великі підприємства визначені тільки Господарським кодексом України [5];

² Середньорічний курс євро за 2016 рік становить 2829,19 грн. за 100 євро [17]

Джерело: побудовано авторами на основі [5; 16]

дарювання, можна припустити, що небанківські фінансові установи, створені у формі, відмінній від публічного акціонерного товариства, можуть формувати комплект фінансової звітності згідно з МСФЗ для МСП (малих і середніх підприємств). Саме тому актуальним є визначення можливостей та умов застосування МСФЗ для МСП небанківськими фінансовими установами, що передбачає представлення звітної інформації в скороченому обсязі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням трансформації національної системи бухгалтерського обліку та звітності для суб'єктів малого та середнього підприємництва відповідно до вимог ринкової економіки та міжнародної спільноти приділяли увагу як вітчизняні вчені (С. Голов [8], К. Безверхий [9], В. Моссаковський [10], О. Небільцова, В. Король [11]), так і зарубіжні дослідники (Пол Пектер [12], Холт Гре-хем [13], О. Богопольський [14], Ю. Бікіна [15]).

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Однак дослідження зазначених авторів не враховували фінансовий сектор економіки, залишаючи його поза межами можливостей застосування міжнародних стандартів фінансової звітності для малих та середніх підприємств. Хоча для небанківських фінансових установ витрати на ведення обліку та складання фінансових звітів, які відповідають повному комплексу МСФЗ, інколи є непропорційно великими, що зумовлює пошук альтернативних можливостей.

Мета статті полягає у дослідженні умов застосування міжнародного стандарту для малих і середніх підприємств, зіставленні обсягів інформації, що підлягає розкриттю згідно з вимогами повного МСФЗ та МСФЗ для МСП, а також обґрунтуванні можливості та доцільності використання МСФЗ для МСП небанківськими фінансовими установами з метою спрощення підготовки звітної інформації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Передумовою видання МСФЗ для МСП була обґрунтована потреба оптимізації співвідношення вигід і витрат від підготовки корисної інформації.

Відповідно до п. 1.2 МСФЗ для МСП малими та середніми підприємствами є суб'єкти господарювання, які:

- не є підзвітними громадськості;
- оприлюднюють фінансові звіти загального призначення для зовнішніх користувачів [6].

Обов'язковість оприлюднення фінансової звітності небанківськими фінансовими установами визначена законодавчо [7], відповідно, ключовою умовою їх ідентифікації є «підзвітність громадськості», щодо якої встановлено такі критерії:

- боргові інструменти чи інструменти капіталу перебувають в обігу на публічному ринку, або підприємство знаходиться в процесі випуску таких інструментів для обігу на публічному ринку (вітчизняна чи іноземна фондова біржа або позабіржовий ринок, включаючи місцевий та регіональний ринки);
- на відповідальному зберіганні у підприємства знаходяться активи великої групи сторонніх осіб, і таке зберігання є одним з основних видів його діяльності [6].

Враховуючи види небанківських фінансових установ, їх сутність та сукупність надаваних фінансових послуг, визначили, що більшість з них відповідає критеріям підприємств, які підзвітні громадськості (табл. 2). І тільки діяльність ломбардів та інших кредитних установ дає можливість ідентифікувати їх як суб'єкти господа-

рювання, невідзвітні громадськості, оскільки на практиці як ломбарди, так і інші кредитні установи не мають боргових інструментів чи інструментів капіталу, що перебувають в обігу на публічному ринку, а також цим установам не притаманне відповідальне зберігання активів великої групи сторонніх осіб.

Проте дотримання визначеними видами небанківських фінансових установ умов застосування МСФЗ для МСП не є критеріями їх віднесення до малих або середніх підприємств. Такі критерії визначені Господарським кодексом, які значною мірою є аналогічними критеріям, визначеним Рекомендаціями Європейської комісії [5; 16] (табл. 3).

Конвертувавши вартісний критерій поділу суб'єктів господарювання за розміром, можна говорити про належність ломбардів та інших кредитних установ до малих і мікропідприємств, а також (в незначних випадках) до середніх під-

приємств. Однак критерій граничної межі кількості персоналу, який є превалюючим відповідно до Рекомендацій Європейської комісії, зобов'язує ідентифікувати деякі ломбарди та інші кредитні установи як великі підприємства (наприклад, середньорічна кількість працівників Повного товариства «Ломбард Скарбниця» за 2015 рік становила 997 осіб, а річний обсяг доходу дорівнював 444 млн грн. [19]).

Отже, враховуючи критерії поділу підприємств за розміром, а також ознаки «звітності громадськості», визначили, що серед суб'єктів господарювання, які зобов'язані формувати фінансову звітність згідно з вимогами МСФЗ, тільки середні ломбарди, малі ломбарди і мікроломбарди, а також інші кредитні установи задовольняють умовам застосування МСФЗ для МСП.

Можливість застосування одного стандарту для формування фінансової звітності замість цілої сукупності не передбачає скороченого формату

Таблиця 4

Порівняння МСФЗ для МСП і повних МСФЗ (і МСБО) для ломбардів та інших фінансових установ

Найменування розділів МСФЗ для МСП	Найменування повних МСФЗ (МСБО)	Компарування інформації, обов'язкової до розкриття
Розділ 3 «Подання фінансових звітів»; Розділ 4 «Звіт про фінансовий стан»; Розділ 5 «Звіт про сукупний дохід і Звіт про прибутки та збитки»; Розділ 6 «Звіт про зміни у власному капіталі та звіт про дохід та нерозподілений прибуток»; Розділ 7 «Звіт про рух грошових коштів»; Розділ 8 «Примітки до фінансових звітів»	МСБО 1 «Подання фінансової звітності»; МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів»	Ідентично
Розділ 9 «Консолідовані та окремі фінансові звіти»	МСБО 27 «Консолідована та окрема фінансова звітність»	Ідентично
Розділ 10 «Облікова політика, облікові оцінки та помилки»	МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки»	Ідентично
Розділ 11 «Базові фінансові інструменти»	МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання»	Ідентично
Розділ 12 «Інші питання фінансових інструментів»	МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка»	Ідентично
Розділ 13 «Запаси»	МСБО 2 «Запаси»	Ідентично
Розділ 14 «Інвестиції в асоційовані підприємства»	МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані підприємства»	Ідентично
Розділ 16 «Інвестиційна нерухомість»	МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість»	Ідентично
Розділ 17 «Основні засоби»	МСБО 16 «Основні засоби»	Ідентично
Розділ 18 «Нематеріальні активи (крім гудвілу)»	МСБО 38 «Нематеріальні активи»	Ідентично
Розділ 19 «Об'єднання бізнесу та гудвіл»	МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу»	Ідентично
Розділ 20 «Оренда»	МСБО 17 «Оренда»	Ідентично
Розділ 21 «Забезпечення, умовні активи та зобов'язання»	МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи»	Ідентично
Розділ 22 «Зобов'язання та власний капітал»	МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання»; МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка»	Ідентично
Розділ 23 «Дохід від звичайної діяльності»	МСБО 18 «Дохід»	Ідентично
Розділ 25 «Витрати на позики»	МСБО 23 «Витрати на позики»	Ідентично
Розділ 27 «Зменшення корисності активів»	МСБО 36 «Зменшення корисності активів»	Ідентично
Розділ 28 «Виплати працівникам»	МСБО 19 «Виплати працівникам»	Ідентично
Розділ 29 «Податок на прибуток»	МСБО 12 «Податки на прибуток»	Ідентично
Розділ 30 «Перерахування сум в іноземній валюті»	МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів»	Ідентично
Розділ 31 «Гіперінфляція»	МСБО 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції»	Ідентично
Розділ 32 «Події після завершення звітного періоду»	МСБО 10 «Події після звітного періоду»	Ідентично
Розділ 33 «Розкриття інформації щодо зв'язаних сторін»	МСБО 24 «Розкриття інформації про зв'язані сторони»	Ідентично
Розділ 35 «Перехід на МСФЗ для МСП»	МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності»	Ідентично

Джерело: побудовано авторами на основі [6; 20]

подання звітів. Так, відповідно до МСФЗ для МСП повний комплект фінансових звітів підприємства включає такі звіти:

- звіт про фінансовий стан на дату звітності;
- або єдиний звіт про сукупний дохід за звітний період, або окремі звіти про прибутки та збитки і окремі звіти про сукупний дохід;
- звіт про зміни у власному капіталі за звітний період;
- звіт про рух грошових коштів за звітний період;
- примітки [6].

При цьому стандартом визначено, що примітки повинні містити стисле викладення значної облікової політики та іншу пояснювальну інформацію. Ступінь стислості інформації, обов'язкової до розкриття в примітках до фінансової звітності ломбардів та інших фінансових установ, доречно визначити шляхом порівняння вимог МСФЗ для МСП і повних МСФЗ (табл. 4).

Результати компарування вимог до інформації, обов'язкової до розкриття згідно з МСФЗ для МСП і повних МСФЗ, актуальних для ломбардів та інших кредитних установ, засвідчили відсутність будь-яких розбіжностей. Оскільки наявні розбіжності в моделі переоцінки основних засобів, моделі переоцінки нематеріальних активів, виборі моделі поточної оцінки інвестиційної нерухомості, обліку державної допомоги, відтермінуванні визнання актуарних прибутків і збитків за пенсійними програмами не є актуальними для зазначених установ. Тобто можливість застосування ломбардами та іншими кредитними установами МСФЗ для МСП виявилась недоцільною у зв'язку з відсутністю спрощення підготовки фінансової звітності.

Висновки. Ефективне функціонування ринку фінансових послуг залежить від якості інформаційної бази, а саме звітної інформації, що формується фінансовими установами та повинна відповідати як вітчизняним, так і міжнародним вимогам. Порядок складання та оприлюднення фінансової звітності суб'єктами господарювання визначено на законодавчому рівні, причому публічні акціонерні товариства, а також фінансові установи повинні формувати фінансову звітність згідно з міжнародними стандартами. Однак нечіткість вимог вітчизняного законодавства щодо комплектності фінансової звітності дає підставу говорити про можливість застосування небанківськими фінансовими установами міжнародних стандартів фінансової звітності для малих і середніх підприємств, що мало би значно спростити підготовку звітної інформації. Враховуючи критерії «підзвітності громадськості» та поділ суб'єктів господарювання за вартісними і кількісними ознаками, визначили, що тільки середні ломбарди, малі ломбарди і мікроломбарди, а також інші кредитні установи можуть формувати фінансову звітність згідно з МСФЗ для МСП. Однак результати проведеного дослідження свідчать про відсутність розбіжностей у вимогах до інформації, обов'язкової до розкриття ломбардами та іншими кредитними установами згідно з МСФЗ для МСП і повних МСФЗ, оскільки певні блоки вимог повного комплекту МСФЗ не використовуються даними суб'єктами господарювання. Таким чином, відсутність спрощення підготовки фінансової звітності ставить під сумнів доцільність використання МСФЗ для МСП небанківськими фінансовими установами.

Список використаних джерел:

1. Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України від 18 березня 2004 року № 1629-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1629-15>.
2. Стратегія застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні, схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2007 року № 911-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/911-2007-%D1%80>.
3. Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»: Закон України від 12 травня 2011 року № 3332-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3332-17>.
4. Порядок подання фінансової звітності, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2000 року № 419 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-%D0%BF>.
5. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
6. Міжнародний стандарт фінансової звітності для малих та середніх підприємств (МСФЗ для МСП) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/news/view/mizhnarodni-standarty-finansovoi-zvitnosti-versiia-pereklada-ukrainskoju-movoiu-rik?category=bjudzhet>.
7. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 року № 996 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
8. Голов С. Бухгалтерський облік та фінансова звітність малих і середніх підприємств / С. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2010. – № 10. – С. 3–15.
9. Безверхий К. Застосування МСФЗ для малих і середніх підприємств: реалії сьогодення і вимоги часу / К. Безверхий // Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. – № 5. – С. 8–12.
10. Моссаковский В. Необходимость интеграции отчетной информации / В. Моссаковский // Бухгалтерський облік і аудит. – 2012. – № 8. – С. 3–9. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/boau_2012_8_2.
11. Небильцова О. Особенности застосування міжнародного стандарту фінансової звітності для малих та середніх підприємств у Європейському Союзі та Україні / О. Небильцова, В. Король // Економічний аналіз: зб. наук. праць / редкол.: В. Дерій (голов. ред.) та ін. – Т. 21. – № 2. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2015. – С. 292–297.
12. Пэктер П. МСФО для малых и средних предприятий (Лондон, 28 ноября 2011 года) / П. Пэктер [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ifrs.org/IFRS-for-SMEs/Documents/1111CISBalticSMERUSSIAN.pdf>.
13. Грехем Х. МСФО для малых и средних предприятий / Х. Грехем // Student accountant. – 2010. – № 5. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.accaglobal.com/content/dam/ACCA_National/russia/qualifications/articles/ifrs_sme_rus.pdf.
14. Богопольский А. МСФО для малых и средних предприятий: первые результаты / А. Богопольский // Корпоративная финансовая отчетность. Международные стандарты. – 2011. – № 7. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://finotchet.ru/articles/685>.

15. Бикина Ю. МСФО для малых и средних предприятий / Ю. Бикина // Корпоративная финансовая отчетность. Международные стандарты. – 2009. – № 8. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://finanalisis.ru/litra/350/9235.html>.
16. Communication Recommendation concerning the definition of micro, small and medium-sized enterprises (2003/361/EC) 6 May 2003 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:124:0036:0041:EN:PDF>.
17. Офіційний курс гривні до іноземних валют (середній за рік). Офіційне інтернет-представництво Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/files/Exchange_r.xls.
18. Положення про Державний реєстр фінансових установ, затверджене Розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 28 березня 2003 року № 41 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0797-03>.
19. Фінансова звітність. Повне товариство «Ломбард-Скарбниця». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://fin-ls.skarb.com.ua>.
20. Міжнародні стандарти фінансової звітності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/news/view/mizhnarodni-standarty-finansovoї-zvitnosti-versiia-perekladu-ukrainskoїu-movoїu—rik?category=bjudzhet>.

Гончаренко Е. А.

Лукьянец Е. В.

ГВУЗ «Университет банковского дела»

ОПТИМИЗАЦИЯ ПОДГОТОВКИ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ НЕБАНКОВСКИХ ФИНАНСОВЫХ УЧРЕЖДЕНИЙ: АДАПТАЦИЯ МСФО

Резюме

В статье исследованы условия применения международного стандарта для малых и средних предприятий небанковскими финансовыми учреждениями. Проведено сопоставление объемов информации, подлежащей раскрытию согласно требованиям полного МСФО и МСФО для МСП. Обоснована нецелесообразность использования МСФО для МСП небанковскими финансовыми учреждениями в связи с отсутствием для них упрощения подготовки финансовой отчетности.

Ключевые слова: финансовая отчетность, небанковские финансовые учреждения, международные стандарты финансовой отчетности, малые и средние предприятия.

Honcharenko O. O.

Lukianets O. V.

State Higher Educational Institution “Banking University”

THE OPTIMIZATION OF FINANCIAL STATEMENTS' PREPARATION OF NON-BANKING FINANCIAL INSTITUTIONS: IFRS ADAPTATION

Summary

The conditions of applying international standards for SMEs by non-bank financial institutions are investigated. A comparison of the volume of information to be disclosed in accordance with the requirements of full IFRS and IFRS for SMEs is carried out. Inexpedient use of IFRS for SMEs by non-bank financial institutions over the absence of simplified financial reporting for them is substantiated.

Key words: financial statements, non-bank financial institutions, international financial reporting standards, small and medium enterprises.

УДК 336.72

Драбаніч А. В.

Вінницький фінансово-економічний університет

КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ: ПОНЯТТЯ, СУТНІСТЬ, ВІДОБРАЖЕННЯ В ОБЛІКУ

У статті досліджено теоретичні та практичні питання щодо визначення сутності кредиторської заборгованості та її руху в господарській діяльності, порядку відображення в обліку, особливостей аналізу та контролю. Розглядаються проблеми управління кредиторською заборгованістю і шляхи їх ефективного вирішення.

Ключові слова: кредиторська заборгованість, види і структура кредиторської заборгованості, термін погашення заборгованості, облік кредиторської заборгованості.

Постановка проблеми. Розрахунки з контрагентами є важливою складовою фінансової діяльності будь-якого підприємства і нерозривно пов'язані з вхідними та вихідними грошовими потоками; порушення строків отримання платежів та погашення зобов'язань спонукає до сповільнення опе-

раційного циклу та зниження ділової активності підприємства. Крім того, вартість грошей з урахуванням фактору часу має тенденцію до зниження, що негативно впливає на їх купівельну спроможність і призводить до скорочення ресурсів підприємств.